

РЕЗИЮМЕТА

на представените публикации на Иво Маринов Братанов

за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по област на висше образование 2. Хуманитарни науки, професионално направление 2.1. Филология (Български език – История на новобългарския книжовен език), обявен от ШУ „Епископ Константин Преславски“ в ДВ, бр. 22 от 10.03.2023 г.

I. Хабилитационен труд – монография

Братанов, И. (2023) Книжовноезикови модели в Русенското книжовно средище през Възраждането. Русе, Издателство „Авангард принт“, 125 с. ISBN 978-954-337-455-7.

В монографията са изследвани някои от моделите на българския книжовен език, засвидетелствани в ръкописи, печатни документи и публикувани книги от гр. Русе през Възраждането. Всички проучени текстове са от третата четвърт на XIX век. Езиковият материал, върху който се извършват наблюденията, е ексцерпиран от различни по жанр и тематика оригинални и преводни произведения и документи (ръкописи и две печатни книги на Параскев Дамянович; отпечатана книга на Христаки Драганович; 18 книги, отпечатани от печатницата на Дунавския вилает; ръкописи и печатни документи на Възрожденското читалище „Зора“ (1866 г.) в Русе).

Изложението върви от общотeorетично към конкретно езиковедско описание. Използвани са теоретични и емпирични методи на изследване (ексцерпция, описание, сравнение и обобщение).

Композицията на книгата следва класическите проучвания в историята на новобългарския книжовен език. Монографията включва въведение, 5 глави, заключение и списък на цитираните изследвания.

Във въведението (с. 5 – 10) е обоснован изборът на темата; представени са композицията на книгата и избраните изследователски методи; представени са източниците, от които са извлечени примерите.

Първата глава (с. 11 – 29) е посветена на характеризиране на Русенското книжовно средище. Накратко е разгледана неговата предвъзрожденска история. Посочено е значението на институциите, свързани с българската култура от епохата на Възраждането (светските училища в града, читалището и печатницата).

Втората глава (с. 30 – 67) е посветена на езиковия модел на Параскев Дамянович, който е първият светски учител в Русе.

В третата глава (с. 68 – 87) е разгледан езиковият модел на Христати Драганович. Този възрожденски учител е публикувал една преводна книга и наблюденията се извършват върху материал, извлечен от нея.

В четвъртата глава (с. 88 – 100) са проучени езикови особености на книги, отпечатани от печатницата на Дунавския вилает. Изяснени са по-важните езикови особености на осемнадесет книги, между които са издания на отец Матей Преображенски, Ив. Н. Момчилов и П. В. Оджаков.

Обект на изследване в петата глава (с. 101 – 112) са езиковите особености на ръкописни и печатни документи на читалище „Зора” (1866 г.) – Русе. Направеният анализ установява, че е налице близост между езика на тези документи и модела на Търновската школа.

Наблюденията, които са представени в петте глави на монографията, доказват, че в Русенското книжовно средище се прилагат различни езикови модели. Нито един от тях не е прераснал в школа.

II. Статии и доклади

1. **Свети Алексей, човек Божий, в две произведения на българската възрожденска литература.** – сб. *Католическата духовна култура и нейното присъствие и влияние в България*. С., Издателство „Гей-либрис“, 1992, с. 286 – 294.

В доклада са разгледани две стихотворения на епископ Павел Дованли, български католически духовник и книжовник от втората половина на XVIII век. Тези

творби са посветени на св. Алексей, човек Божий. Описан е традиционният образ на светеца, който е познат от житието му, и е изяснен начинът, по който епископ Павел го представя в своите стихотворения. Показани са новите черти на образа на светеца в тези ранни произведения на българската възрожденска поезия.

2. Предаване на антропоними в Неофитовия превод на новозаветните исторически книги. – *Научни трудове на ВТУ „Ангел Кънчев“ – Русе*. Т. XXXV, серия 9, № 5. Русе, 1994, с. 36 – 42.

Докладът е посветен на една непроучена особеност от историята на новобългарския книжовен език – начинът, по който отец Неофит Рилски предава антропонимите в своя превод на новозаветните исторически книги. Преводът е публикуван за първи път в гр. Смирна през 1840 г. Изяснени са възможните начини, които преводачът би могъл да използва. Установено е, че Неофит Рилски възприема антропонимите във вида, в който те се пишат в църковнославянските издания на Новия Завет.

3. Около началото на „Венецианско слово против триезичниците“ на св. Кирил. – сб. *Интерпретация и оценка на литературната творба* (Материали от научно-практическа конференция). Редакционна колегия: гл. ас. к.ф.н. Руси Димитров Русев, ст. ас. Велислава Владимирова Донева, Иво Маринов Братанов, Пламен Тодоров Минчев. Русе, Издава Домът на учителя, 1994, с. 36 – 47.

Докладът е посветен на началото на словото на св. Кирил Философ, изнесено против триезичниците на събор в гр. Венеция. Разгледани са предходните преценки за смисъла на въпросите, с които започва това слово. В доклада се доказва, че тези въпроси имат своя отговор в Планинската проповед на Исус Христос, затова от гледната точка на богословите са необорим аргумент против триезичието.

4. Три решения в Неофитовия превод на Новия Завет. – сб. Библия, фолклор, литература. В. Търново, УИ „Св. св. Кирил и Методий“, 1996, с. 95 – 104.

Докладът е посветен на начина, по който отец Неофит Рилски превежда отделни думи и изрази в своя превод на Евангелието („ните една йота“, „воденичен камък“ и заглавията на евангелията). Преводът е публикуван в гр. Смирна през 1840 г.

5. Още веднъж за камилата и иглените уши. – сп. „Проглас“, год. VII (1998 г.), кн. 3-4, с. 171 – 175.

Научното съобщение е посветено на известния израз „по-лесно е камила да мине през иглени уши, отколкото богатият да влезе в Царството небесно“, засвидетелстван в синоптическите евангелия (Мат. 19: 24; Марк. 10: 25; Лук. 18: 25). Изяснен е изходният смисъл на израза и са направени съпоставки с Талмуда и с латинския превод на евангелията. Разгледано е и предположението, че в първоначалния си вариант изразът е съдържал съществителното име κάμιλος (корабно въже), а не κάμηλος (камила). Тази хипотеза е отхвърлена в съобщението.

6. Произход и значение на името „Коледа“. – сп. „Духовна култура“, год. LXXX, кн. 12; С., 2000 г., с. 4 – 8.

В статията е изяснен произходът на съществителното име *Коледа*. Приведени са сведения и за по-важните фонетични промени на тази заемка в историята на българския език. Разгледана е и нейната народна етимология.

7. Произход и значение на думата „коливо“. – сп. „Духовна култура“, год. LXXXI, кн. 3; С., 2001 г., с. 12 – 16.

В статията е изяснен произходът на съществителното име *коливо*. Приведени са сведения за по-важните фонетични промени на тази заемка в историята на българския език. Разгледана е и нейната народна етимология.

8. За правописа на името Иисус. – сп. „Духовна култура“, год. LXXXI, кн. 4; С., 2001 г., с. 12 – 16.

В статията са посочени редица причини, които налагат разглеждането на правописа на собственото име *Иисус*. Те са илюстрирани с примери от научната и от художествената литература и от публицистични текстове. Изяснен е произходът на този антропоним и е обосновано изписването *Иисус*.

9. Богословие и славянска филология. – сп. „Духовна култура“, год. LXXXIII, кн. 4; С., 2003 г., с. 3 – 12.

В статията са разгледани различни проблеми, в които славистичните изследвания могат да подпомогнат богословските науки. Приведени са конкретни примери от областта на езикознанието, литературознанието, фолклористиката и етнографията.

10. Произход и значение на думата „събота“. – *Научни трудове на Русенския университет „Ангел Кънчев“*. Т. 39, серия 2.2 – Български език, литература и изкуство. Математика и информатика. Русе, 2002, с. 17 – 21.

В доклада е изяснен произходът на съществителното име *събота*. Разгледано е значението на думата в еврейския език. Посочен е пътят, по който тази дума е възприета в българския език.

11. Произход и значение на думата *амин*. – Арnaudов сборник. Т. III. Русе, Научен център по фолклор и литература „Св. Димитър Басарбовски“, 2003, с. 354 – 358.

В доклада е изяснен произходът на междуметието *амин*. Разгледано е значението на думата в еврейския език. Посочен е пътят, по който тази дума е възприета в българския език.

12. „Срещу ръжен не се рита“. – сп. „Духовна култура“, год. LXXXIII, кн. 10; С., 2003 г., с. 12 – 17.

В статията е изяснен произходът на фразеологизма „срещу ръжен не се рита“. Посочени са примери за неговата употреба в старогръцката и в римската литература (в текстове на Пиндар, Есхил, Еврипид и Теренций), в Превода на 70-те и в новозаветната книга „Деяния на светите апостоли“. Разгледани са и начините, по които е преведен фразеологизмът в българските преводи на Новия завет. Посочени са конкретни преводачески решения и на други езици.

13. Произход и значение на думата „литостротон“. – сп. „Духовна култура“, год. LXXXIV, кн. 1; С., 2004 г., с. 8 – 16.

В статията е изяснен произходът на съществителното име *литостротон*. Разгледано е значението на думата в старогръцкия език, като са приведени примери от трагедията „Антигона“ на Софокъл и в Евангелието на св. Йоан Богослов. Посочени са

и начините, по които е преведено съществителното име в българските преводи на Новия завет. Цитирани са и конкретни преводачески решения на други езици.

14. Опис на старопечатните книги в музейната експозиция на Катедралния храм „Света Троица“ в Русе. – Известия на Регионалния исторически музей – Русе. Кн. VIII. Русе, 2004, с. 450 – 463.

- *съвместно с Андрей Бобев*

Докладът съдържа опис на всички старопечатни книги, изложени в музейната експозиция на Катедралния храм „Св. Троица“ в Русе. Описани са общо 2 ръкописа и 12 старопечатни книги. Цитирани са и приписките в тези книги.

15. Произход и значение на думата „сикер“. – сб. *Ракията на българина*. Русе, Издателство „Лени-Ан“, 2005, с. 106 – 112.

Докладът съдържа опит за изясняване на произхода и значението на съществителното име *сикер*. То е засвидетелствано в редица библейски книги. Точното значение не е установено. Доказано е, че *сикер* е алкохолно питие, което е различно от виното.

16. За някои културологични и лингвистични особености в три библейски превода на съвременен български език. – *Научни трудове на Русенския университет „Ангел Кънчев“*. Т. 44, серия 6.2 – Езикознание и литературознание. История, етнология и фолклор. Русе, 2005, с. 63 – 69.

- *съвместно с доц. д-р Т. Георгиева и доц. д-р П. Трендафилова*

В доклада са разгледани лексикални особености на превода на библейски изрази. Езиковият материал, който е обект на изследване, е ексцерпиран от следосвобоженски

издания на Библията. Посочени са редица случаи на лексикална синонимия, които са свързани с търсене на по-точен превод на съответната дума.

17. Произход и значение на думата „пакибитие“. – сп. „Духовна култура“, год. LXXXVI, кн. 2; С., 2006 г., с. 14 – 21.

В статията е изяснен произходът на съществителното име *пакибитие*. Разгледано е значението на думата в светски текстове на старогръцки език и в Новия завет. Проучени са и начините, по които е преведено съществителното име в българските преводи на Новия завет.

18. Произход и значение на думата „алилуя“. – Арnaudов сборник (Доклади и съобщения). Т. 4. Русе, Издателство „Лени-ан“, 2006, с. 385 – 389.

В доклада е изяснен произходът на възгласа *алилуя*, употребяван предимно в християнското богослужение. Разгледано е значението на думата в еврейския език. Посочен е пътят, по който тази дума е възприета в българския език.

19. Столб и крест в романа „Мастер и Маргарита“ на М. А. Булгаков. – сп. „Проглас“, кн. 2, год. XVIII (2009 г.), с. 135 – 143.

Съобщението е посветено на непроучен проблем – използването на думите "столб" и "крест" в романа "Мастер и Маргарита" на М. А. Булгаков. В изследването е изяснена употребата на тези думи. Езиковият материал, върху който са извършени наблюденията, е ексцерпиран от руския оригинал на романа и от гръцкия текст на Новия завет.

20. Произход и значение на думата *осанна*. – сб. *Отговорността пред езика*. Кн. 3. Сборник, посветен на 65-годишнината на проф. д-р Кина Вачкова. Шумен, УИ „Епископ Константин Преславски“, 2009, с. 185 – 192.

В доклада е направен преглед на тълкуванията, които речниците на българския език и речниците на чуждите думи в българския език предлагат на думата *осанна*. Изяснен е произходът на думата и е показано нейното значение в еврейския език. Изследван е начинът, по който тя е преминала в българския език.

21. Произход и значение на името *Самуил*. – *Научни трудове на Русенския университет „Ангел Кънчев“*. Т. 50, серия 10 – Филиал Силистра. Майски научни четения. Русе, 2011, с. 70 – 74.

Докладът е посветен на произхода на името *Самуил* и значението на този антропоним в еврейския език. Изследван е и начинът, по който това име е възприето в българския език.

22. Езикът на повестта „Пиян баща, убиец на децата си“ от Илия Р. Блъсков. – сп. „Проглас“, год. XXI (2012 г.), кн. 2, с. 90 – 108.

Статията е посветена на езика на повестта «Пиян баща, убиец на децата си», написана от българския възрожденски писател Илия Р. Блъсков и публикувана през 1879 – 1880 г. Разгледани са по-важните графични, правописни, фонетични, морфологични и синтактични особености на езика на този текст. Посочени са влиянията на народните говори и на българската книжовноезикова традиция върху езика на автора. Направеният преглед показва, че Ил. Р. Блъсков следва езиково-правописния модел на Шуменската книжовна школа и съдейства за утвърждаването на редица фонетични и морфологични норми, присъщи на съвременния български книжовен език.

23. Произход и значение на името *Молох*. – *Арнаудов сборник*. Т. VII. Русе, Издателство ЛЕНИ-АН, 2013, с. 300 – 307.

В доклада е направен преглед на тълкуванията, които речниците на българския език и речниците на чуждите думи в българския език предлагат на думата *Молох*. Изяснен е произходът на собственото име *Молох* и е показано нейното значение в еврейския език. Изследван е начинът, по който думата е преминала в българския език.

24. Текстовете на Змей Горянин във вестник „Детска вяра“. – *Известия на Научния център „Св. Дазий Доростолски“ към РУ „Ангел Кънчев“*. Кн. V. Русе, 2013, с. 127 – 136.

В статията са посочени сведения за в-к "Детска вяра", издаван в Русе от 1938 до 1947 г. включително. Сред сътрудниците на вестника е и русенският писател Змей Горянин. В-к "Детска вяра" е поместил общо 22 творби на Змей Горянин и преводи от руски език. Направено е подробно библиографско описание на текстовете на поета и са изброени псевдонимите, с които са подписани неговите произведения. Текстовете на Змей Горянин са охарактеризирани тематично, идейно и проблематично.

25. *Superlativus Hebraicus* в българския език. – *Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев“*. Т. 52, серия 6.3 – Езикознание. Литературознание. Изкуствознание. Русе, 2013, с. 16 – 20.

Докладът е посветен на конструкцията *Superlativus Hebraicus* в българския език. Изяснен е произходът на тази конструкция в еврейския език и е посочен пътят, по който тя е възприета в българския език.

26. Произход и значение на думата Пасха. – Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев“. Т. 52, серия 11 – Филиал Силистра. Майски научни четения. Русе, 2013, с. 27 – 31.

В доклада са цитирани различни определения на думата *Пасха*, които се съдържат в речниците на българския език. Изяснено е значението на думата *Пасха* в еврейския език. Проучен е и начинът, по който тази дума е възприета в българския език.

27. Към въпроса за състава, езика и стила на „Стематография“ на Христофор Жефарович. – Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев“. Т. 53, серия 6.3 – Езикознание. Литературознание. Изкуствознание. Русе, 2014, с. 56 – 61.

Докладът е посветен на важни езикови и стилови особености на книгата «Стематография», публикувана от Христофор Жефарович през 1741 г. във Виена. Изяснен е изборът на езика на книгата. Разгледани са по-важни особености от стихосложението на поетическите текстове, включени в тази книга.

28. Волтерианци и елинисти в историята на новобългарския книжовен език. – Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев“. Т. 53, серия 11 – Филиал Силистра. Майски научни четения. Русе, 2014, с. 45 – 49.

В доклада е разгледан един правописен проблем на новобългарския книжовен език от епохата на Възраждането – включването на буквата *i* в азбуката. Този въпрос е обект на обсъждане в главата „Волтерианци и елинисти“ в повестта „Чичовци“ на Иван Вазов. Изяснени са позициите на спорещите герои. Посочени са и различните идейни влияния върху героите, обсъждащи правописа на българския език.

29. Копривщенският говор в езика на Каравеловата драма „Хаджи Димитър Ясенев“. – *Българско възраждане. Идеи. Личности. Събития*. Годишник на Общобългарския комитет „Васил Левски“. Т. 15. С., 2014, с. 175 – 185.

Докладът е посветен на езика на драмата „Хаджи Димитър Ясенев“, написана от възрожденския писател Любен Каравелов и публикувана през 1872 г. Разгледани са правописните, фонетичните, морфологичните и синтактичните особености на езика на този текст. Изяснено е влиянието на копривщенския говор върху езика на драмата.

30. Езикът на Ботевата поезия. – Юбилейна международна научна конференция „50 години Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“, 1963 – 2013. Секция „Филологически факултет“. УИ „Св. св. Кирил и Методий“, 2014, с. 153 – 159.

В доклада са представени непроучени досега особености на езика на най-големия български възрожденски поет (правописни, фонетични, морфологични и синтактични особености). Примерите са извлечени от единствената стихосбирка на Хр. Ботев, издадена през Възраждането („Песни и стихотворения от Ботйова и Стамболова“, 1875 г.). Направени са и отделни сравнения с други Ботеви текстове, чието излизане съвпада с времето на издаване на стихосбирката. Резултатите от проучването са съпоставени със съществуващите изследвания на езика на Ботевата поезия.

31. Езикът на „Кратка география“ на Иван Богоров. – *Арnaudов сборник*. Т. 8. Русе, Издателство ЛЕНИ-АН, 2014, с. 294 – 300.

Статията е посветена на книгата „Кратка география“ на Иван Богоров. Разгледани са по-важните особености на езика на този учебник. Прегледът показва, че

преводачът допринася за утвърждаването на редица норми, присъщи на съвременния български книжовен език.

32. Змей Горянин и светилниците на българщината. – сб. *Змей Горянин – Непознатият*. Русе, Издава Регионалната библиотека „Л. Каравелов“ – Русе, 2015, с. 189 – 195.

Докладът е посветен на един непроучен текст на българския поет и писател Змей Горянин, озаглавен „Светилници на българщината“. Текстът се съхранява в ръкописен вид в Отдел „Местна история“ на Регионалната библиотека „Любен Каравелов“ – Русе и досега не е издаван. В доклада са изяснени основните идеи на Змей Горянин за българската история и отношението на поета към християнската религия и към някои от бележитите личности в българската история.

33. Зелен ли е зеленият кон? – *Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев“*. Т. 54, серия 11 – Филиал Силистра. Майски научни четения. Русе, 2015, с. 37 – 41.

В доклада е разгледано значението на израза „зелен кон“. Направен е опит за обяснение на произхода на този израз и са приведени примери за неговата употреба, открити във фолклора и в класически текстове на българската литература.

34. „Но аз съм проста селянка“ (Към въпроса за ценностната система на Гергана и на Везира в поемата „Изворът на белоногата“ на П. Р. Славейков). – *Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев“*. Т. 54, серия 11 – Филиал Силистра. Майски научни четения. Русе, 2015, с. 62 – 66.

В доклада е разгледано значението на словосъчетанието „проста селянка“, употребено от Гергана в поемата „Изворът на белоногата“ на П. Р. Славейков. Показан

е произходът на този израз и е изяснена неговата връзка с израза „но за простите българи просто и написах“ в книгата „История славянобългарска“ на Паисий Хилендарски. Разгледана е ценностната система на Везира в поемата на П. Р. Славейков и е проучено влиянието на Корана върху нея.

35. Значение и превод на словосъчетанието ΜΥΛΟΣ ΟΝΙΚΟΣ. – *Научни трудове на РУ „Ангел Кънчев“*. Т. 54, серия 11 – Филиал Силистра. Майски научни четения. Русе, 2015, с. 77 – 81.

Докладът е посветен на значението на словосъчетанието μύλος ὀνικός („воденичен камък“), което се среща два пъти в каноничните евангелия. Приведени са сведения за различните видове мелници, използвани от евреите в миналото, както и за начините, по които словосъчетанието е преведено в различните новобългарски евангелски преводи.

36. Към въпроса за състава на църковнославянската христоматия на Неофит Рилски. – сб. *Образ – мит – текст* (Годишник на Асоциация „Онгъл“, т. 14, год. X, 2016). С., Импресарско-издателска къща „Род“, 2016, с. 92 – 102.

Докладът е посветен на църковнославянската христоматия, съставена от отец Неофит Рилски и публикувана през 1852 г. Изяснени са задачите, които съставителят си поставя чрез тази книга. Разгледан е изборът на текстовете, включени в нея, и е обяснен начинът, по който те са подредени.

37. Към въпроса за библейските идеи за свободата в Паисиевата «История славянобългарска». – сб. *Свободата вчера, свободата днес, свободата*

утре – на върха на копието ли е? (Сборник доклади от международна научна конференция). Русе, Издава РБ «Любен Каравелов», 2017, с. 408 – 412.

Докладът е посветен на въпроса за присъствието на библейските идеи за свободата в книгата „История славянобългарска“ на Паисий Хилендарски. Посочени са предпоставките за наличието на тези идеи в „История...“-та на О. Паисий. Разгледани са по-главните особености на образа на българския народ, които са описани в книгата. Паисиевата книга непряко показва на читателя, че упадъкът на българското царство е временен и затова в бъдеще българите отново ще бъдат свободни.

38. Критиката на Александър Балабанов на синодалния превод на Евангелието. – сб. *Истини и лъжи за факти, новини и събития*. Сборник с доклади от международна научна конференция. Т. I. Русе, Издава РБ «Любен Каравелов», 2018, с. 267 – 275.

Докладът е посветен на критиката, която Александър Балабанов прави на българския синодален превод на Евангелието. Преводът е публикуван през 1910 г. Александър Балабанов му посвещава 4 критични статии, публикувани в софийския вестник „Пряпорец“. В доклада е изяснен начинът, по който Ал. Балабанов критикува превода. Обяснени са причините, поради които неговата критика е тенденциозна и манипулативна. Установено е, че в повечето случаи възраженията на Ал. Балабанов срещу превода не са основателни, а само някои от тях са справедливи. Затова и категоричността, с която критикът отхвърля синодалния превод на Евангелието, е неприемлива.

39. Езикът на „Кратко поучение за холера“ на Христо Г. Данов. – сп. „Онгъл“, год. XI (2019 г.), бр. 17, с. 24 – 35.

Статията е посветена на текста „Кратко поучение за холера“, преведен от българския възрожденски книжовник и издател Христо Г. Данов. Статията изяснява особеностите на езика на този текст. Прегледът показва, че преводачът допринася за утвърждаването на редица норми, присъщи на съвременния български книжовен език.

40. Нравоучение и героика (Два ръкописни текста от 1880 г. от библиотеката на храма «Св. Троица» в село Югово, Пловдивска област). – сп. «Език и литература», 2020 г., бр. 1-2, с. 52 – 71.

– съвместно с д.ф.н. Росен Малчев

Предмет на анализ са два ръкописни текста, разположени върху един и същ лист хартия, които са открити през 2010 г. по време на археографски проучвания на Асоциация „Онгъл“ в библиотеката на енорийския храм „Св. Троица“ на с. Югово – християнска нравоучителна проповед със заглавие „Как наказва Бог грешните“ и прозаичен препис на първите пет строфи от баладата „Хаджи Димитър“ на Христо Ботев.

От социокултурна гледна точка, обединителното звено между тези два различни по жанр, тема, идейно послание и употреба текста е епохата на тяхното създаване и личността на техния създател – „герой на своето време“: свещеник, проповедник, учител, просветител и патриот, който участва във Възраждането на българите християни от района на Средните Родопи.

Текстологичните наблюдения и езиковедският анализ показват значението на такива ръкописи като документи за формирането и утвърждаването на някои основни фонетични и морфологични норми, присъщи на съвременния български книжовен език.

01.05.2023 г.

Съставил:

(Иво М. Братанов)